

Pár poznámok k právu na súdnu ochranu v kontexte správneho súdneho prieskumu

Júlia Ondrová*

Juraj Štorcel**

DOI: <https://doi.org/10.24040/sap.2025.12.1.2-11>

Abstrakt:

ONDROVÁ, Júlia – ŠTORCEL, Juraj: *Pár poznámok k právu na súdnu ochranu v kontexte správneho súdneho prieskumu*. Posledné roky boli v justícii Slovenskej republiky poznačené o. i. aj justičnou reformou, ktorej výsledkom bola tzv. nová súdna mapa, a teda prekreslenie dovtedy poznaného justičného systému v podmienkach Slovenskej republiky. Jedna časť tejto súdnej reformy sa venovala aj správne súdnictvu, kde popri Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky vznikli tri nové správne sudy v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach. Týmto sa tak zavŕšila kodifikácia správneho súdnictva, a preto je vhodné venovať sa aj súdnej ochrane v kontexte správneho súdneho prieskumu, čo je aj cieľom predkladaného vedeckého článku. Autori sa v príspevku venujú právu na súdnu ochranu, pričom sa zamerajú na prípustnosť správneho súdneho prieskumu, k čomu vzniesli pár poznámok, vychádzajúc z právnej teórie a aplikačnej praxe.

Kľúčové slová:

základné práva, právo na súdnu ochranu, správne právo, správne súdnictvo, súdny prieskum

A Few Notes on the Right to Judicial Protection in the Context of Administrative Judicial Inquiry

Abstract:

ONDROVÁ, Júlia – ŠTORCEL, Juraj: *A Few Notes on the Right to Judicial Protection in the Context of Administrative Judicial Inquiry*. Among other things, in the last years the Slovak Republic justice system was marked by the judicial reform, the result of that was the so-called a new judicial map, i.e. a redrawing of the previously known judicial system under the conditions of the Slovak Republic. Moreover, one part of the mentioned judicial reform was devoted to the administrative judiciary which consisted in addition of the three new administrative courts established in Bratislava, Banská Bystrica and Košice besides the so far existing the Slovak Republic Supreme Administrative Court. In this way, the codification of the administrative judiciary was completed, and therefore now it is appropriate to focus on judicial protection within the context

---

* JUDr. Júlia Ondrová, PhD., univ.doc., Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Právnická fakulta, Katedra ústavného práva a teórie práva, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2954-6907>

** JUDr. Mgr. Juraj Štorcel, PhD., sudca, Správny súd v Bratislave a Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Katedra občianskeho práva.

of the administrative judicial inquiry, which is at the same time the aim of the presented paper. Furthermore, in the offered article the authors deal with the right to judicial protection, while focusing on the administrative judicial inquiry admissibility, and in this connection, they have made a few remarks that are based on the legal theory and application practice.

Key words:

fundamental rights, the right to judicial protection, administrative law, administrative justice, judicial inquiry

Úvod

Každý rozhodovací proces orgánu verejnej správy musí vychádzať z idey právneho štátu, ktorá je zakotvená v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v zmysle ktorej je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na žiadnu ideológiu ani náboženstvo. Na to sú naviazané práva, garantované Ústavou Slovenskej republiky, medzi ktoré nepochybne patrí aj právo na prístup k súdu. Aké je však toto právo? Je absolútne alebo ho možno obmedziť? Ako je toto právo aplikovateľné v podmienkach Slovenskej republiky? Aj na tieto otázky autori prezentujú pár poznámok, s prihliadnutím na oblasť správneho súdnictva v Slovenskej republike.

Úvodom autori dovoľujú si uviesť, že správne súdnictvo v podmienkach Slovenskej republiky vychádza z materiálneho chápania právneho štátu vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, v prípade dodržiavania jej zverených právomocí, ako aj poskytovania ochrany subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Správne súdnictvo¹ je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu a ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.² Prostredníctvom správneho súdnictva sa tak naplňujú ústavné práva účastníkov konania v správnom konaní – práve súdny prieskum je prostriedkom, ako účastníci konania si naplňujú svoje ústavné práva, garantované im Ústavou Slovenskej republiky. Garancia uvedených práv je priamo vymedzená v § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“), ktorý uvádza, že v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam a právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Prostredníctvom správneho súdnictva sa tak, okrem iného, naplňa aj základné ústavné právo, a to právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej

1 K tomu pozri aj GANDŽALOVÁ, D. *Control of the legality of public administration*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela – Belianum, 2019, 132 s.

2 Rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/6/2020 zo dňa 30.11.2021.

republiky, ktoré je pretavené o. i. práve v súdnom prieskume rozhodnutí alebo opatrení orgánov verejnej správy.

Predmetom predloženého vedeckého článku je snaha autorov poukázať na skutočnosť, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne, a to s poukazom na neprípustnosť správneho súdneho prieskumu. Prostredníctvom príspevku poukážeme na právnu teóriu a judikatórne východiská, na základe ktorých je možné demonštrovať garancie práva na súdnu ochranu a garancie koncipované v správnom súdnictve.

1. Pár poznámok k právu na súdnu ochranu

Právo na súdnu a inú právnu ochranu je potrebné vnímať v kontexte celého systému ľudských práv, nakoľko naplňa sa systémom garancií slúžiacich k ochrane konkrétnych ľudských práv.³ Uvedený systém garancií má, ako svoj vecný rozmer, tak aj inštitucionálny základ. Jedno bez druhého je nepredstaviteľné, pretože sa kreujú navzájom. Právo na súdnu a inú právnu ochranu je z obsahového hľadiska tvorené dvomi relatívne samostatnými právami, a to (i) právom na prístup k súdu a (ii) právom na spravodlivý súdny proces.⁴ K úlohám právneho štátu patrí vytvorenie právnych a faktických garancií uplatňovania a ochrany základných práv a slobôd občanom.⁵ Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva a slobody potrebné uskutočniť konania, napríklad správne, daňové a iné pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v garantovaní právnej úpravy takýchto konaní, dostupných bez diskriminácie ich nositeľov. Konceptia zmienených konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva a slobody. A v dôsledku ustanoveného, musí štát vytvárať podmienky k tomu, aby bolo právo na súdnu a inú právnu ochranu garantované všetkým nositeľom základných práv a slobôd.⁶

Právo na súdnu a inú právnu ochranu nie je absolútne, ale je možné domáhať sa ho len v spojení s čl. 46 ods. 4 až čl. 51 Ústavy Slovenskej republiky, a len v medziach zákonov, ktoré upravujú podmienky a podrobnosti súdnej a inej právnej ochrany. Právo na súdnu a inú právnu ochranu, resp. právo na ochranu základných práv, ako predpoklad vymožitelnosti práva v štáte, upravujú okrem Ústavy Slovenskej republiky aj medzinárodne zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná. Základným obsahovým komponentom práva na súdnu ochranu je právo

---

3 K realizácii ústavných práv pozri aj HODÁS, M. Realizácia ústavných práv a technika. In *Milníky práva v stredoeurópskom priestore 2017*. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave. Právnická fakulta UK, 2017. s. 817–821.

4 SVÁK, J. Miesto súdnej rady Slovenskej republiky v systéme ústavných záruk práva na súdnu ochranu. In *Právo na súdnu ochranu a garancie nezávislosti sudcov z pohľadu teórie a praxe : zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Právnická fakulta, 2015, s. 8–9.

5 K spravodlivému procesu pozri napríklad ŠEVCOVÁ, K. *Princíp ústnosti v civilnom konaní ako element spravodlivého konania a jeho autenticita*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela – Belianum, 2019. 70 s.

6 PERHÁCS, Z. Procesné garancie nezávislosti a nestrannosti v trestnom konaní. In *Justičná revue*, Vol. 65, No. 12, 2013, s. 1551.

na spravodlivý proces. Záruka spravodlivého procesu patrí k základným princípom každej demokratickej spoločnosti a zastáva v nej výsostné postavenie. Zatiaľ čo väčšina ľudských práv zaručuje jednotlivcovi nejaký výsledný hmotnoprávny nárok, zvláštnosť práva na spravodlivý proces spočíva vo výsledku tohto práva, ktorý nie je zaručený, teda domôcť sa konkrétneho hmotnoprávneho práva nie je zaručené, ide len o akúsi záruku kvality cesty, ktorou sa má k určitému výsledku dospieť.⁷ Základné právo na spravodlivý súdny proces vyjadruje teda právo osoby na právny stav, keď platná zákonná úprava zakotvuje procedurálny postup vykonávateľa tohto práva. Prípadná absencia zákonných procedurálnych pravidiel nemôže v demokratickom a právnom štáte znamenať priestor pre bezbrehú ľubovôľu/arbitrárnosť súdnych orgánov.⁸ Zároveň však tomuto právu musí zodpovedať povinnosť štátu, ide teda o pozitívny záväzok štátu vytvoriť, realizovať a chrániť výkon zmieneného práva, predovšetkým prostredníctvom nezávislého súdnictva. Právo na súdnu a inú právnu ochranu v sebe zahŕňa celý komplex práv jednotlivca, fyzickej, ako aj právnickej osoby, ktoré sa viažu k procesnej ochrane práva a právom chránených záujmov, t.j. hodnôt. Obsahuje v sebe celý rad čiastočných princípov, ktoré vo svojom súhrne vytvárajú konanie, ktoré nielen javí sa ako spravodlivé, ale spravodlivé aj je: (a) právo na súd, na prístup k súdu, resp. právo na prístup k zákonom stanovenému orgánu, ktorá poskytuje ochranu, (b) zákonom stanovený postup a upravený proces, (c) spravodlivé rozhodnutie, (d) efektívne prostriedky nápravy a (e) nárok na náhradu za nespravodlivé rozhodnutie. Na zásadné súčasti práva na „férový“ súdny proces viažu sa ďalšie, čiastočné zásady, ktoré sú výslovne garantované v právne záväzných dokumentoch, nezávislosť a nestrannosť súdu, právo na zákonného sudcu, právo na primeranú dobu konania, právo na právnu pomoc a obhajobu, právo na tlmočníka, právo byť osobne zúčastnený konania, právo odoprieť výpoveď, právo navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k dôkazom a rovnosť zbraní, niektoré dotvorené ustálenou judikatúrou, ako Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavným súdom Slovenskej republiky.⁹ Právo na súdnu a inú právnu ochranu je viditeľné vo všetkých oblastiach právneho poriadku Slovenskej republiky. Jednotlivé zložky práva na súdnu a inú právnu ochranu sú transformované a aplikované v jednotlivých zložkách právnych odvetví právneho poriadku Slovenskej republiky.

Z hľadiska režimu právnej ochrany možno zhodnotiť, že právo na súdnu a inú právnu ochranu je fakticky rozdelené na: (a) právo na prístup k súdnej a inej právnej ochrane (článok 46 Ústavy Slovenskej republiky), (b) právo na spravodlivý proces (články 47 a 48 Ústavy Slovenskej republiky), (c) osobitné práva vzťahujúce sa len na trestné konania (články 49 a 50 Ústavy Slovenskej republiky).¹⁰

Právo na prístup k súdu znamená, že sudy majú byť prístupné každému. K právu na prístup k súdu sa opakovane vyjadril aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý sa

7 MOLEK, P. *Právo na spravodlivý proces*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2012, s. 15.

8 KOŠIČIAROVÁ, S. *Verejná správa a právo na spravodlivý proces*. Krakov : Spolok Slovákov v Poľsku, 2014, s. 15.

9 WAGNEROVÁ, E. – ŠIMÍČEK, V. – LANGÁŠEK, T. – POSPÍŠIL, I. a kol. *Listina základných práv a svobod. Komentár*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s. 2012. s. 728.

10 SVÁK, J. – CIBULKA, E. *Ústavné právo Slovenskej republiky, Osobitná časť – 4. vyd.* Bratislava : EUKODÉX, s. r. o., 2009, s. 927.

zaoberal otázkou prípustnosti a podmienok možného obmedzenia práva na prístup k súdu, nakoľko právo na súd a právo na prístup k súdu nie sú absolútne. V súlade s uvedeným právo na prístup k súdu môže podliehať obmedzeniam, ktoré sú implicitne prípustné. Súd vyslovil,¹¹ „*právo na prístup k súdu podlieha obmedzeniam najmä pokiaľ ide o podmienky prípustnosti odvolania, pretože forma odvolania sama o sebe vyžaduje úpravu zo strany štátu, ktorý má v tomto smere určitú mieru voľnej úvahy. Avšak uvedené obmedzenia nesmú obmedzovať prístup osoby k súdu takým spôsobom, alebo do takej miery, že sa podstatná časť jej práva narušuje. Nakoniec takéto obmedzenia by neboli v súlade s článkom 6 ods. 1 Dohovoru, ak nesledujú legitímny cieľ alebo ak neexistuje primeraný vzťah proporcionality medzi použitými prostriedkami a cieľom, ktorý sa má dosiahnuť.*“ V tejto súvislosti sa Európsky súd pre ľudské práva odvolal na svoju predchádzajúcu judikatúru, keď vo veci Ashingdane proti Spojenému kráľovstvu¹² uviedol, že „*bez ohľadu na skutočnosť, či je prístup k súdu obmedzený právnou úpravou alebo zaužívanou praxou, Súd skúma, či obmedzenie tohto práva postihuje samotnú podstatu práva a taktiež, či sleduje legitímny cieľ s existenciou rozumného vzťahu primeranosti medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom. Ak je obmedzenie zlučiteľné so zásadami, ktoré Súd vytýčil, porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru nie je možné konštatovať.*“ Vo svojom neskoršom rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva uvedené potvrdil a zároveň dodal¹³, že „*právo na súd a právo na prístup k súdu môžu podliehať obmedzeniam, ktoré však nesmú ohroziť alebo obmedziť prístup k súdu takým spôsobom, že samotná podstata práva je narušená.*“

2. Stručne k správne súdne prieskumu

Ako bolo uvedené vyššie, právo na prístup k súdu nie je absolútne, ale môže podliehať obmedzeniam. S prihliadnutím na uvedené, poukážeme stručne na prípady, kedy je vylúčený správny súdny prieskum. Správny súdny poriadok v § 6 a § 7 upravuje svoju právomoc. Možno tak skonštatovať, že § 6 SSP vymedzuje pozitívnu právomoc správnych súdov. Zároveň však, § 7 SSP upravuje, tzv. negatívnu právomoc správnych súdov, teda ustanovuje, čo správne súdy nepreskúmajú. Ako uvádza právna teória¹⁴, výpočet uvedený v § 7 SSP logicky nie je a ani nemôže byť úplný a len nadväzuje na pozitívne vymedzenie právomoci obsiahnuté v § 6 SSP. Správne súdy tak nepreskúmajú (i) rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, pri ktorých nedošlo k vyčerpaniu riadneho opravného prostriedku (§ 7 písm. a) SSP), (ii) organizačné a vnútorné správne akty (§ 7 písm. b) SSP), (iii) všeobecne záväzné právne predpisy (§ 7 písm. c) SSP), (iv) súkromnoprávne veci a spory (§ 7 písm. d) SSP), (v) rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej

11 Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Luordo proti Taliansku zo dňa 17.10.2003, sťažnosť č. 32190/96.

12 Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ashingdane proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 28.05.1985, sťažnosť č. 8225/78.

13 Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Philips proti Grécku zo dňa 27.08.1991.

14 BARICOVÁ, J. – FEČÍK, M. – ŠTEVČEK, M. – FILOVÁ, A. a kol. *Správny súdny poriadok. 1. vydanie.* Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 120.

a poriadkovej povahy (§ 7 písm. e) SSP), (vi) rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy závislé od zdravotného alebo technického stavu (§ 7 písm. f) SSP), (vii) rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy týkajúce sa odbornej spôsobilosti (§ 7 písm. g) SSP) a (viii) správne akty vylúčené osobitných predpisom (§7 písm. h) SSP).

S odkazom na § 7 Správneho súdneho poriadku je však nutné uviesť, že toto ustanovenie je potrebné nevyhnutne vykladať v spojitosti s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého ten, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánov verejnej správy môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúce sa základných práv a slobôd¹⁵. Negatívny výpočet v súlade s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uvedený v § 7 Správneho súdneho poriadku má charakter výnimiek a nesmie byť zásadne rozširovaný.¹⁶ Súčasne je potrebné uviesť, že správny súd teda v zásade preskúmava akýkoľvek akt správneho orgánu, po ktorého vydaní už nemôže nasledovať ďalšie konanie a ktorého vydanie môže ukrátiť na právach žalobcu, respektíve ktoré sa týka základných práv a slobôd žalobcu. V danej súvislosti je potrebné poukázať na ústavnoprávne korene daného princípu, keď síce podstatou správneho súdnictva je ochrana základných práv a slobôd jednotlivca pred svojvôľou štátu a jeho výkonnej moci zverenej správnym orgánom, avšak tiež správny súd nesmie extenzívne poňatou preskúmacou činnosťou zasahovať do právomoci moci výkonnej. Cieľom takejto úpravy je predísť situácii, kedy by súdy vstupovali do potenciálne neskončených správnych konaní preskúmaním procesných rozhodnutí, čoho dôsledkom by mohlo byť až narušenie trojdelenia moci.¹⁷

2.1. K aktívnej legitímácii v správnom súdnictve

Správny súdny poriadok tak upravuje prípady, kedy nie je správny súdny prieskum prípustný a jedná sa tak o výnimku z práva na súdnu ochranu. Okrem toho je potrebné poukázať aj na aktívnu legitímáciu v správnom súdnictve, ktorá taktiež súvisí s prípustnosťou súdneho prieskumu.

Ako už bolo spomenuté, v správnom súdnictve je právo na prístup k správneému súdu determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že správne súdy v zásade preskúmavajú všetky rozhodnutia, alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo rušia oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy, alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP). Vo všeobecnosti Správny súdny poriadok vymedzuje účel podania správnej žaloby

---

15 K tomu pozri HODÁS, M. *Historický vývoj ľudských práv a ústavného štátu (a niektoré súčasné výzvy)*. Bratislava : História ľudských práv, o. z., 2016, 429 s.

16 K tomu pozri napríklad uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Svk/65/2022 zo dňa 21.07.2023.

17 Uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/31/2024 zo dňa 30.04.2024.

v § 177, pričom tento prioritne smeruje k ochrane subjektívnych práv žalobcu¹⁸. Z logiky veci vyplýva, že ochrany subjektívnych práv sa môžu dovolávať iba tie subjekty, o ktorých práva, právom chránené záujmy a povinnosti sa v prejednávanej veci jedná. Inými slovami povedané, v prípade ochrany subjektívnych práv, táto prislúcha iba fyzickým a právnickým osobám, ktoré tvrdia, že boli ukrátené, ako účastníci administratívneho konania.

Vo vzťahu k aktívnej procesnej legitímácii fyzických a právnických osôb na podanie všeobecnej správnej žaloby, zákon vymedzuje v § 178 ods. 1 Správneho súdneho poriadku dve základné podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to podmienku účastníctva v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané žalobou napadnuté rozhodnutie, alebo opatrenie orgánu verejnej správy a podmienku ukrátenia na subjektívnych právach žalobcu spojené s vydaním žalobou napadnutého rozhodnutia, alebo opatrenia orgánu verejnej správy. Podstatnou skutočnosťou, ktorú je teda nutné v takomto konaní posúdiť je, či konkrétna osoba bude rozhodnutím alebo opatrením správneho orgánu priamo dotknutá na svojich právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach, to znamená či rozhodnutie alebo opatrenie správneho orgánu zasiahne do jej hmotnoprávneho postavenia, alebo, ak toto postavenie bude vydaním rozhodnutia zmenené.

V správnom súdnictve je aktívne procesne legitimovaná osoba na podanie žaloby len tá fyzický alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že ako účastník správneho konania bola ukrátená na svojich právach rozhodnutím správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť daného rozhodnutia alebo opatrenia (§ 177, § 178 ods. 1 SSP). Predmetom súdneho prieskumu na návrh žalobcu nemôže byť rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy o tom, že osoba, iná ako žalobca, nespáchala správny delikt¹⁹ alebo písomné stanovisko orgánu verejnej správy k návrhu na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Uvedená písomnosť nie je rozhodnutím, ktoré možno preskúmať v správnom súdnictve, pretože nemá za následok vznik, zmenu, alebo zánik právneho vzťahu, ani ňou nemohli byť práva, právom chránené záujmy, alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté.²⁰

Následne, inštitút správneho súdnictva predstavuje realizáciu ústavného práva fyzických a právnických osôb domáhať sa na nezávislom a nestrannom súde súdnej ochrany vlastných subjektívnych práv, ktoré sú ohrozené, alebo porušené nezákonnými rozhodnutiami, zásahmi a nečinnosťou orgánov verejnej správy. V prípade, ak takéto

---

18 K subjektívnym právam pozri aj JAKUBÁČ, R. Správna žaloba a ochrana verejných subjektívnych práv. In *Bratislavské právnické fórum 2023 : garancia uplatňovania princípov právneho štátu vo verejnej správe, zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie, Bratislava, 11.-12. september 2023 [online]. 1. vyd. Bratislava : Právnická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, 2023, s. 34–42. [cit. 2024.01.10.].*

19 K správneému trestaniu pozri napr. ÚRADNÍK, M. *Zásady deliktuálneho trestania vo vybraných oblastiach finančného práva s akcentom na otázku ne bis in idem*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2023. 206 s. alebo HORVAT, M. *Administratívnoprávna zodpovednosť právnických osôb*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2017. 263 s.

20 Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/74/2014 zo dňa 06.10.2015.

rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy nemá za následok porušenie alebo ohrozenie subjektívnych práv žalobcu, nie je prípustný správny súdny prieskum takýchto rozhodnutí alebo opatrení orgánov verejnej správy, a teda nemožno dovolávať sa práva na súdnu ochranu (toto právo je limitované).

Správny súdny poriadok samozrejme upravuje situáciu, keď všeobecná správna žaloba nemusí smerovať k ochrane subjektívnych práv žalobcu. Konkrétne v ustanovení § 177 ods. 2 Správneho súdneho poriadku zákonodarca priznáva možnosť domáhať sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného aj iným subjektom, ako sú účastníci administratívneho konania, avšak okruh týchto osôb zároveň striktne ohraničuje na osobu prokurátora a na subjekty, ktoré sú na realizáciu uvedeného procesného úkonu výslovne oprávnené osobitným zákonom. V prípade, ak však správny súd zistí, že žalobca (fyzická alebo právnická osoba) nebol účastníkom administratívneho konania, alebo ako účastník administratívneho konania nebol ukrátený rozhodnutím, alebo opatrením orgánu verejnej správy na svojich právach alebo právom chránených záujmoch, rozhodne, že nebol oprávnený ani na podanie správnej žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy a podanú žalobu odmietne. Jedná sa tak o zjavnú limitáciu práva na súdnu ochranu a zároveň je prejavom možnosti, že uvedené právo nie je absolútne, samozrejme, vždy pri splnení zákonom stanovených podmienok.

Záver

V predkladanom texte sa autori v rámci pár poznámok venovali právu na súdnu ochranu, s prihliadnutím na správny súdny prieskum a zároveň poukázali na neprípustnosť správneho súdneho prieskumu, ako aj na skúmanie aktívnej legitímácie na podanie žaloby, ktorej skúmanie je potrebné pri vyhodnocovaní procesných podmienok konania, čo má následne vplyv aj na existenciu prípustného predmetu správneho súdneho prieskumu.

Nie je odvážne tvrdiť, že v rámci pôsobnosti orgánov verejnej správy dochádza k vydávaniu veľkého množstva rozhodnutí, alebo opatrení orgánov verejnej správy, pričom nie všetky z nich podliehajú správne súdne prieskumu, a preto nemožno hovoriť o uplatnení práva na súdnu ochranu (je tak viditeľná jeho limitácia v dôsledku toho, že toto právo nie je absolútne, ale podlieha obmedzeniam). Ako samotná spoločnosť, tak aj judikatúra sa neustále vyvíja a mení. Je preto dôležité, aby si adresáti práva, ako aj orgány verejnej správy všimli, či v určitých právnych problémoch došlo k zmene judikatúry, alebo len k jej potvrdeniu. Pre adresátov práva je dôležité sledovať zmenu judikatúry z dôvodu, aby poznali možnosti, aby prostredníctvom správneho súdneho prieskumu dosiahli ochranu svojich práv. Pre orgány verejnej správy je na druhej strane potrebné sledovať zmenu judikatúry z dôvodu ich postavenia. Orgán verejnej správy totižto nemôže použiť pre svoju vlastnú správnu úvahu základ, ktorý nemá žiaden relevantný podklad, a preto je potrebné, a to aj s odkazom na dodržanie právnej istoty, aby orgány verejnej správy dodržiavali svoje kompetencie, a to aj s odkazom na vývoj judikatúry.²¹

---

21 HODÁS, M. – ŠTORCEL, J. Ústavnoprávne aspekty transferového oceňovania. In *Právo a bezpečnosť*. 2023, roč. 2023, č. 2, s. 28.

Aj vyššie uvedené informácie, podľa autorov môžu prispieť k väčšej informovanosti, aby následne adresáti práva, ako aj orgány verejnej správy sa vedeli orientovať v spleti judikatúry a jej vývoja, nestratili sa v nej a zároveň, aby všetky práva garantované Ústavou Slovenskej republiky boli dodržiavané.

Literatúra:

- BARICOVÁ, J. – FEČÍK, M. – ŠTEVČEK, M. – FILOVÁ, A. a KOL. 2018. *Správny súdny poriadok. Komentár*. Bratislava : C.H. Beck, 2018. 1824 s.
- GANDŽALOVÁ, D. 2019. *Control of the legality of public administration*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela – Belianum, 2019, 132 s.
- HODÁS, M. 2016. *Historický vývoj ľudských práv a ústavného štátu (a niektoré súčasné výzvy)*. Bratislava : História ľudských práv, o. z. , 2016, 429 s.
- HODÁS, M. 2017. Realizácia ústavných práv a technika. In *Milníky práva v stredoeurópskom priestore 2017*. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave. Právnická fakulta UK, 2017. s. 817–821.
- HODÁS, M. – ŠTORCEL, J. 2023. Ústavnoprávne aspekty transferového oceňovania. In *Právo a bezpečnosť*. 2023, roč. 2023, č. 2, s. 22–29.
- HORVAT, M. 2017. *Administratívno-právna zodpovednosť právnických osôb*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2017. 263 s.
- JAKUBÁČ, R. 2023. Správna žaloba a ochrana verejných subjektívnych práv. In *Bratislavské právnické fórum 2023 : garancia uplatňovania princípov právneho štátu vo verejnej správe, zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie, Bratislava, 11.-12. september 2023 [online]*. 1. vyd. Bratislava : Právnická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, 2023, s. 34–42.
- KOŠIČIAROVÁ, S. 2014. *Verejná správa a právo na spravodlivý proces*. Krakov : Spolok Slovákov v Poľsku, 2014, 243 s.
- MOLEK, P. 2012. *Právo na spravodlivý proces*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2012, 576 s.
- PERHÁCS, Z. 2013. Procesné garancie nezávislosti a nestrannosti v trestnom konaní. In *Justičná revue*, Vol. 65, No. 12, 2013, s. 1551–1568.
- SVÁK, J. – CIBULKA, E. 2009. *Ústavné právo Slovenskej republiky, Osobitná časť – 4. vyd.* Bratislava : EUROKÓDEX, s. r. o., 2009, 1072 s.
- SVÁK, J. 2015. Miesto súdnej rady Slovenskej republiky v systéme ústavných záruk práva na súdnu ochranu. In *Právo na súdnu ochranu a garancie nezávislosti sudcov z pohľadu teórie a praxe : zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Právnická fakulta, 2015, s. 8–20.
- ŠEVCOVÁ, K. 2019. *Princíp ústnosti v civilnom konaní ako element spravodlivého konania a jeho autenticita*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela – Belianum, 2019. 70 s.
- ÚRADNÍK, M. 2023. *Zásady deliktuálneho trestania vo vybraných oblastiach finančného práva s akcentom na otázku ne bis in idem*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela – Belianum, 2023. 206 s.
- WAGNEROVÁ, E. – ŠIMÍČEK, V. – LANGÁŠEK, T. – POSPÍŠIL, I. a kol. 2012. *Listina základných práv a svobod. Komentár*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s. 2012. 906 s.

Summary: A Few Notes on the Right to Judicial Protection within the Context of the Administrative Judicial Inquiry

In the presented article, the authors devoted themselves to the judicial protection right guaranteed by the Slovak Republic Constitution, and at the same time, based on the legal theory and established judicial practice, they have briefly pointed out its enshrining and its application practice as well. Subsequently, based on the knowledge of the right to judicial protection, the authors have dealt with the admissibility of an administrative judicial inquiry in the Slovak Republic and the active factual legitimacy for filing an administrative lawsuit, that is equally important in relation to the admissibility of an administrative judicial inquiry. The authors concluded that the right to judicial protection is not an absolute one, it may become subject to limitations, in the existence of the legal regulations and jurisprudence themselves considering the administrative judicial inquiry that regulates these limitations.

JUDr. Júlia Ondrová, PhD., univ. doc.
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Právnická fakulta, Katedra ústavného práva a teórie práva
Komenského 20
974 01 Banská Bystrica
Slovenská republika
e-mail: julia.ondrova@umb.sk

JUDr. Mgr. Juraj Štorcel, PhD.
Univerzita Komenského v Bratislave
Právnická fakulta, Katedra občianskeho práva
Šafárikovo nám. č. 6
810 00 Bratislava
Slovenská republika
a
Správny súd v Bratislave
Račianska 153/A
831 53 Bratislava
Slovenská republika
e-mail: storcel2@uniba.sk

Obsah článku podlieha licencií Creative Commons Attribution 4.0 International Licence CC BY (Júlia Ondrová – Juraj Štorcel).